

**НАРЕДБА № Н-15 ОТ 25 МАЙ 2011 Г. ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ
ПО ПРОФЕСИЯ "СЕРЖАНТ (СТАРШИНА ЗА ВОЕННОМОРСКИТЕ СИЛИ) -
ИНСТРУКТОР"**

Издадена от Министерството на отбраната

Обн. ДВ. бр.46 от 17 Юни 2011г.

Раздел I.

Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определя Държавното образователно изискване (ДОИ) за придобиване на квалификация по професията 863050 "Сержант (Старшина за Военноморските сили) - инструктор" от област на образование "Обществена сигурност и безопасност" и професионално направление 863 "Военно дело и отбрана" съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавното образователно изискване за придобиване на квалификация по професия "Сержант (Старшина за Военноморските сили) - инструктор" определя изискванията за придобиване четвърта степен на професионална квалификация за специалности съгласно приложението.

Чл. 3. (1) Въз основа на ДОИ по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват учебен план и учебни програми за обучението по съответните специалности по чл. 2.

(2) Документацията по ал. 1 за професионално образование се разработва от Министерството на образованието, младежта и науката, а за професионално обучение - от Министерството на отбраната.

Раздел II.

Съдържание на Държавното образователно изискване

Чл. 4. (1) С ДОИ по чл. 1 се определя равнището на задължителната професионална подготовка в края на обучението по професията, което гарантира на обучаемия възможност за упражняване на професията "Сержант (Старшина за Военноморските сили) - инструктор".

(2) Държавното образователно изискване за придобиване на квалификация по професия "Сержант (Старшина за Военноморските сили) - инструктор" определя общата, отрасловата и специфичната задължителна професионална подготовка за професията, както и задължителната чуждоезикова подготовка по професията и избираемата подготовка.

(3) Съдържанието на всеки вид задължителна професионална подготовка по ал. 2 включва:

1. необходимите професионални компетенции (знания, умения и професионално-личностни качества);
2. тематичните области, от които се формира съдържанието на учебните предмети/модули.

Чл. 5. С ДОИ по чл. 1 се определят и входящото образователно равнище, изискванията към здравословното състояние на кандидатите за обучение, профилът на професията, целите на обучението, оценяването по време и при завършване на обучението, свидетелството за придобитата професионална квалификация, необходимата материална база.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 1. Указания по прилагането на наредбата се дават от министъра на отбраната на Република България.

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 26, т. 15, чл. 31, ал. 1 и чл. 95, ал. 4 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България във връзка с чл. 16, т. 7 от Закона за народната просвета.

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение към чл. 2

Държавно образователно изискване за придобиване на квалификация по професията "Сержант (Старшина за Военноморските сили) - инструктор"

Професионално направление:		
863	"Военно дело и отбрана"	
Наименование на професията:		
863050	"Сержант (Старшина за Военноморските сили) - инструктор"	
Специалност		Степен на професионална квалификация
8630501	Инструкторска дейност по общовойскова и специална подготовка	Четвърта

1. Входни характеристики

1.1. Изисквания за входящо минимално образователно равнище за лица, навършили 16 години

За придобиване на четвърта степен на професионална квалификация по професията "Сержант (Старшина за Военноморските сили) - инструктор" от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение (утвърден от министъра на образованието, младежта и науката със Заповед № РД-09-413 от 12.05.2003 г., изм. и доп. със Заповед № РД-09-04 от 8.01.2004 г., Заповед № РД-09-34 от 22.01.2004 г., Заповед № РД-09-255 от 09.04.2004 г., Заповед № РД-09-274 от 18.02.2005 г., Заповед № РД-09-1690 от 29.09.2006 г., Заповед № РД-09-828 от 29.06.2007 г., Заповед № РД-09-1891 от 30.11.2007 г., Заповед № РД-09-298 от 19.02.2009 г., Заповед № РД-09-1803 от 29.10.2009 г., Заповед № РД-09-621 от 18.05.2010 г.) входящото минимално образователно равнище е завършено средно образование.

1.2. Изисквания за входящо квалификационно равнище или професионален опит

За обучение по професията "Сержант (Старшина за Военноморските сили) - инструктор" с придобиване на четвърта степен на професионална квалификация се изисква кандидатите за обучение (войници и матроси) да имат прослужени три години военна служба съгласно чл. 238, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн., ДВ, бр. 35 от 2009 г.; изм., бр. 74, 82, 93, 99 от 2009 г. и бр.

16 от 2010 г.) във връзка с чл. 116, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ДВ, бр. 25 от 2010 г.).

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Сержантът (Старшината за Военноморските сили) - инструктор, може да работи в поделенията на Българската армия и в други военизирани структури (формирования), включени в системата за образование и квалификация за нуждите на въоръжените сили, както и в съставите на многонационални екипи в страната и извън нея; да извършва дейности в областта на обучението по начална, общовойскова и специална подготовка и релевантно свързаното с тях възпитание на личния състав от обучаваните войскове единици. В своята работа той се ръководи от заповедите, разпорежданията, указанията на по-горестоящите в йерархията командири, от нормативните актове и учебната документация, свързани с организацията, съдържанието и провеждането на учебно-възпитателния процес, в който той е пряко ангажиран.

Сержантът (Старшината за Военноморските сили) - инструктор:

- организира и провежда обучение на личен състав и малки подразделения (до взвод) в мирно и военно време в предметната област, която преподава, като използва подходящи образователни стратегии, методи и техники, които дават оптимален резултат в тази област;
- подбира и планира подходящите методи, средства, материали и образователен инструментариум за постигане на поставените цели и стандарти на обучение;
- планира подготовката и обучението и прогнозира очакваните резултати от ученето;
- планира осигуряването на подготовката и обучението с необходимите ресурси и материално-техническа база в съответната предметна област;
- контролира, анализира, оценява и отчита резултатите от проведеното обучение и използваните по време на обучението материални средства (оръжие, боеприпаси, техника) с цел усъвършенстване и постигане на по-добра ефективност и ефикасност на преподаването и обучението;
- спазва военно-професионалната и колегиалната етика в ежедневната си работа и не допуска нарушаване на правата и накърняване на личното достойнство на обучаемите;
- спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд и за опазване на околната среда при изпълнение на служебните си задължения в мирновременна обстановка.

Сержантът (Старшината за Военноморските сили) - инструктор, е отговорен за:

- качествено и ефективно провеждане на учебния процес с подчиненото му подразделение по видовете подготовки, спазването на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазването на околната среда при изпълнение на служебните му задължения;

- правилната експлоатация, обслужването и грижливото съхранение на повереното му въоръжение, снаряжение и техника, както и поддържането на използваната учебно-материална база;

- сигурността и опазването на живота и здравето на своите обучаеми по време на учебни занятия и при други учебни форми и дейности, организирани от обучаващата институция.

При упражняване на професията се изисква сержантът (старшината за Военноморските сили) - инструктор, да притежава умения за пренагласа (работа при променящи се задачи и условия), издръжливост при изпълнение на еднообразни рутинни дейности; умения за бързо, адекватно и отговорно вземане на решения, концентрация на вниманието и наблюдателност; съобразителност, гъвкавост и способности за планиране и организиране на дейности; издръжливост на напрегната работа и стрес; умения за устно и писмено изразяване; готовност и умение както за самостоятелна работа, така и за работа в екип; дисциплинираност (готовност за точно и прецизно спазване на инструкции, указания и изисквания); умение за работа с хора; организиране на колективна трудова дейност; упражняване на контрол и оценяване на дейността на други хора; умения за справяне с критични ситуации; проява на гъвкавост при прилагане на различни лидерски стилове; спазване на обноските според военно-професионалната етика и поддържане на външен вид, отговарящ на изискванията за всички военнослужещи.

Нормалната дневна продължителност на служебното време е 8 часа, като при дежурство и провеждане на денонощни полеви занятия продължителността може да достигне до 24 часа. При даване на дежурства, участие във военни учения, мобилизации, задгранични мисии и др. се налага сержантът (старшината) да работи в почивните и в празничните дни.

При провеждане на теоретическо обучение работи предимно в учебни кабинети, а при провеждането на практическо обучение работи на открито (полигони, учебни плацове, стрелбища) и по-рядко в учебни кабинети. При провеждане на стрелби и тактически занятия, както и при работа в бойни условия, рискът за здравето и сигурността е много висок.

В работата си сержантът (старшината за Военноморските сили) - инструктор, използва:

- дидактически материали - помагала, каталози, макети и модели, схеми и топографски карти, видеофилми, слайдове, диапозитиви, програмни и мултимедийни продукти;

- работна документация - закони, правилници, наредби, инструкции, заповеди, устави; учебни планове и програми за бойна подготовка, планове за занятия; документи, отчитащи движението на използваните материални средства;

- въоръжение; бойна и транспортна техника; оптически прибори, уреди и апарати; компютърна, изчислителна и комуникационна техника; автоматизирани системи за управление; полигонни съоръжения, тренажори и симулатори; учебна и магнитна дъска;

- бойни припаси и имитационни средства, маскировъчни средства и материали, горивно-смазочни материали;

- униформено облекло и снаряжение; индивидуални средства за защита; средства за противохимическа и биологическа защита.

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

Придобилият четвърта степен на професионална квалификация по професията "Сержант (Старшина за Военноморските сили) - инструктор" може да продължи обучението си за придобиване на професионална квалификация по друга професия от професионално направление "Военно дело и отбрана", като обучението по общата задължителна и част от специфичната професионална подготовка се зачитат.

"Сержантът (Старшината за Военноморските сили) - инструктор" може да продължи обучението си в курсове за професионална квалификация или в целеви курсове и да получи възможност за присвояване на звание "сержант" ("старшина I степен"), "старши сержант" ("главен старшина"), "старшина" ("мичман"), които му дават право да заема длъжности съответно - заместник-командир на взвод, главен сержант (флагмански старшина) на батальон (дивизион), полк, база, бригада (военноморска база) и др.

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД) в Република България, утвърдена със Заповед на министъра на труда и социалната политика № 742 от 27.12.2005 г., № 416 от 08.06.2006 г., № 884 от 07.11.2006 г., № 969 от 28.12.2007 г. и № 01/1114 от 30.12.2008 г., Заповед № РД-01/1082 от 30.12.2009 г., Заповед № РД-01-514 от 12.07.2010 г.

Придобилият четвърта степен на професионална квалификация по професията "Сержант (Старшина за Военноморските сили) - инструктор" може да постъпи на работа във Въоръжените сили на Република България и в структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната на длъжност, съответстваща на военното му звание.

Лицата, придобили четвърта степен на професионална квалификация по професията "Сержант (Старшина за Военноморските сили) - инструктор", могат да заемат следните длъжности от Националната класификация на професиите и длъжностите: 3475-4003 Инструктор, спортен; 3475-4004 Помощник-треньор; 3475-4008 Треньор.

3. Цели на обучението

3.1. Цели на обучението по общата задължителна професионална подготовка - единна за всички професионални направления

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- познава и използва личните предпазни средства, спазва основните правила за здравословни и безопасни условия на труд и за опазване на околната среда при работа с оборудване, въоръжение и друга техника;
- осъществява ефективни комуникации при изпълнение на трудовата си дейност в работен екип - умее да формулира проблеми, задава въпроси, прави отчет за извършената работа, предава и получава информация по йерархичен ред, поддържа обратна връзка, дава ясни и смислени разпореждания, изготвя писмени доклади, рапорти и отчети;
- познава икономическите условия и правила за реализиране на доставки - проучване, снабдяване и отчитане на материалните средства в армията;
- познава и спазва изискванията на основните нормативни документи в Министерството на отбраната - закони, правилници, наредби, инструкции, заповеди, устави, наставления и други;
- съдейства за изпълнение на служебните задължения, отговорностите и правата на военнослужещите;
- познава правата и задълженията си като участник в трудовия процес;
- формулира и участва при разпределяне на задачите, притежава лидерски умения, както и умения за работа в екип, проявява загриженост и съдейства за изграждане на дух и доверие в екипа, демонстрира висока мотивация и чувство за отговорност при организиране, изпълнение и контрол на поставените задачи;
- намира и съхранява информация в компютъра, създава документи, обединяващи текст и таблици, прави презентации, ползва електронна поща и интернет;
- ползва техническа, технологична документация и специализирана литература, вкл. и на чужд език.

3.2. Цели на обучението по отрасловата задължителна професионална подготовка - единна за всички професии от професионално направление "Военно дело и отбрана"

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- организира и управлява дейностите и обучението на личния състав и на малки подразделения (до взвод), спазвайки стандартните оперативни процедури;
- познава програмите за бойна подготовка на подразделението, което обучава и ръководи;
- познава въоръжението и техниката за съответния род войска и използва щатното въоръжение;
- познава и умее да използва основните информационни и комуникационни средства в Българската армия;

- притежава воински умения, спазва установения ред и дисциплина в армията;
- спазва изискванията за превоз на хора и за транспортиране на въоръжение, техника и материални средства;
- знае и прилага основните методи за ядрена, химическа и биологическа защита;
- уважава националните символи, символите и ритуалите в Българската армия;
- познава и прилага изискванията на регламентиращите документи по класифицираната информация.

3.3. Цели на обучението по специфичната за професията "Сержант (Старшина за Военноморските сили) - инструктор" специалност "Инструкторска дейност по общовойскова и специална подготовка" задължителна професионална подготовка

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- притежава компетенции за организиране и провеждане на учебен процес с малка войска единица (до взвод), като използва съответната учебна документация;
- познава програмите за бойна подготовка на рода войска;
- планира подготовката и обучението и прогнозира очакваните резултати от ученето;
- планира осигуряването на подготовката и обучението с необходимите ресурси и материално-техническа база в съответната предметна област;
- подбира и планира подходящите методи, средства, материали и образователен инструментариум за реализация на дадена образователна дейност;
- дефинира и конкретизира груповите и индивидуалните цели на обучението;
- подбира съдържанието на обучението в зависимост от учебните цели и индивидуалните особености на обучаваните;
- подбира и прилага подходящ подход за обучение по теория и практика;
- подбира и прилага подходящи методи за контрол и оценка;
- изготвя и представя отчети за резултатите от провежданото обучение;
- използва съвременни образователни технологии в процеса на обучение;
- познава организацията и бойното предназначение на подразделението, което обучава;
- познава и умее да използва средства и системи за комуникация;
- знае и прилага основните методи и способности за ядрена, химическа, биологическа защита и екология;

- разпределя дейностите по изпълнение на задачите при провеждане на учебния процес и войсковата служба;
- контролира спазването на разходните норми;
- умее да организира и командва бойни действия на отделение, група, екипаж, разчет в различни условия на бойната обстановка;
- знае принципите и методите за управление на тактическите действия на подразделението, което обучава;
- знае методите и правилата за водене на стрелба, за решаване на огневи задачи и управление огъня на отделението в различните видове бойна дейност;
- притежава лидерски и бойни умения.

4. Резултати от ученето

Компетенции Резултати от ученето

Обучаваният трябва да:

1

2

Общи за професията "Сержант (Старшина за Военноморските сили) - инструктор"

- | | |
|---|---|
| <p>1. Познава и спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд и за опазване на околната среда при изпълнение на служебните си задължения</p> | <p>1.1. Обяснява правилата и формите за реализиране на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд, както и тези за опазване на околната среда</p> <p>1.2. Изброява правилата за безопасна работа с инструменти, приспособления, апаратура, агрегати, съоръжения и машини</p> <p>1.3. Спазва мерките за безопасност при боравене с оръжие, техника и боеприпаси</p> <p>1.4. Демонстрира безопасна работа с инструменти, машини и съоръжения</p> <p>1.5. Демонстрира начините за оказване на първа медицинска помощ</p> <p>1.6. Демонстрира използването на средства за ядрена, химическа и биологическа защита</p> <p>1.7. Изброява правилата и процедурите за пожарна и</p> |
|---|---|

	аварийна
	безопасност и борба с пожарите
	1.8. Използва по предназначение средствата и системите за
	противопожарна защита
	1.9. Използва целесъобразно индивидуалните средства за
	защита
	1.10. Обезопасява работните места и площадки при необходимост
	1.11. Разпознава рисковите ситуации, които могат да възникнат
	при действията на обучаемите и в хода на учебните занятия, и
	предприема действия за предотвратяването им
	1.12. Познава и спазва правилата за опазване на околната
	среда
2. Демонстрира възможности за изпълнение на управленски функции	<p>2.1. Демонстрира познаване на нормативната уредба в Българската армия - Закон за отбраната и въоръжените сили на Република България, Правилник за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, Устав на Въоръжените сили, наставления, правилници и др.</p> <p>2.2. Познава йерархичната структура на управление в Българската армия</p> <p>2.3. Проявява лидерски и воински умения</p> <p>2.4. Дава примери от военната история и ги свързва с непосредствената дейност</p> <p>2.5. Реагира адекватно и бързо при промени в обстановка (задачи и условия)</p> <p>2.6. Демонстрира концентрация на вниманието, дисциплинираност, решителност, способност за справяне със стреса и овладяване на емоциите</p> <p>2.7. Осъществява комуникация на различни равнища - с подчинени, равни и по-старши по звание военнослужещи</p>
3. Намира и подготвя информация с помощта на компютър	<p>3.1. Въвежда, намира и съхранява информация в компютъра</p> <p>3.2. Създава текст, таблици, диаграми и презентации с помощта на компютър; изготвя кратки документи - доклади,</p>

- рапорти,
заявки, отчети, планове за занятия и др.
- 3.3. Намира информация в интернет, използва електронна поща
- 3.4. Спазва правилата за защита на информацията чрез прилагане изискванията на съответните закони, правилници, наредби, програмни и технически средства
- 3.5. Чете и разбира текстове на военна тематика
4. Работи в екип
- 4.1. Формулира точно и решава проблеми в работния екип
- 4.2. Участва при разпределянето на задачите между членовете на екипа
- 4.3. Съдейства и търси помощ от членовете на екипа при решаване на задачите
- 4.4. Демонстрира чувство на отговорност при изпълнение на задачата, която му е възложена
5. Ползва английски език
- 5.1. Притежава езикови умения за осъществяване на комуникация в чуждоезикова среда, умее да води рутинна служебна кореспонденция и да поддържа кратки разговори в позната служебна ситуация
- 5.2. Чете и разбира кратки текстове, свързани с основни ежедневни и работни ситуации
- 5.3. Осъществява комуникация на английски език при изпълнение на мисии и съвместни учения с войскови единици на НАТО чрез използване на основната военна терминология на английски език

Специфични за специалност 8630501 "Инструкторска дейност по общовойскава и специална подготовка"

6. Планира и организира обучението на войници (матроси)
- 6.1. Участва в разработването на учебни планове, учебни програми и методически пособия
- 6.2. Познава съдържанието на основните документи, свързани с осъществяване на обучението - учебен план, учебна програма, график
- 6.3. Планира учебния процес, като изработва разписание

- на занятията за съответния етап от подготовката на обучаваните
- 6.4. Прогнозира очакваните резултати от обучението през съответния етап на подготовка
- 6.5. Прави справка за тематиката на занятието в разписанието и програмата за бойна подготовка на рода войска
- 6.6. Определя конкретни учебни цели за всеки вид учебно занятие
- 6.7. Подбира и планира подходящите методи, средства, материали и образователен инструментариум за реализация на дадена образователна дейност
7. Провежда учебни занятия и тренировки с войници (матроси)
- 7.1. Спазва основните принципи, методи и форми на обучение при провеждане на занятие в съответствие с методическите изисквания
- 7.2. Проверява оръжието и снаряжението на обучаемите в зависимост от характера на провежданото занятие
- 7.3. Проверява експлоатационните показатели и количеството на техниката, съоръженията и материалите в съответствието им с бойните и техническите характеристики, стандартите и условията за безопасно използване
- 7.4. Демонстрира прецизно изпълнение на учебните задачи (личен показ) при тренингите по общовойска и специална подготовка
- 7.5. Контролира действията на обучаваните чрез забележки, поощрения и корекции
- 7.6. Прави разбор на учебно занятие чрез анализ на действията и участието на всеки обучаван
- 7.7. Контролира обслужването на въоръжението и техниката след провеждане на занятието в съответствие с критериите за готовност, съхранение и безопасност
- 7.8. Умее да работи с различни технически средства

	(мултимедия, компютър и др.), необходими за провеждане на теоретично обучение
8. Контролира, анализира, оценява и отчита резултатите от провежданото обучение и използваните материални средства (оръжие, боеприпаси, техника)	<p>8.1. Познава и прилага системата за оценяване на резултатите от учебно-възпитателния процес, като прилага критерии, по които може да се идентифицира овладяването на определено ниво на знания и умения</p> <p>8.2. Използва методи и форми за измерване и оценяване на постиженията на обучаемите и на резултатите от учебния процес</p> <p>8.3. Установява равнището на знания и умения в началото на даден период или форма на обучение (начало на учебна година, начало на етап от подготовка, на раздел, на занятие)</p> <p>8.4. Контролира и оценява ритмично и периодично знанията и уменията на обучаемите</p> <p>8.5. Води дневник и отразява резултатите в него</p> <p>8.6. Прави седмични анализи за резултатите от обучението на подразделението чрез индивидуална оценка на дейността на обучаваните по всяка провеждана подготовка</p> <p>8.7. Изготвя писмени отчети за резултатите от подготовката и за разхода на материални средства с помощта на компютър чрез използване на текст, таблици и графики</p> <p>8.8. Изготвя рапорти и доклади (в писмена и устна форма) до прекия си командир за протичането и резултатите от провежданото обучение</p>
9. Формира воинското поведение и налага спазването на военна етика в ежедневната работа с обучаемите	<p>9.1. Чрез своя личен пример формира у подчинените си строго спазване на изискванията на военната дисциплина, правилата за военната чест и уставите на Българската армия</p> <p>9.2. Мотивира подчинените си за спазване правилата на етичния кодекс чрез съвети, наставления и напътствия</p> <p>9.3. Изгражда коректни взаимоотношения между различни</p>

категории военнослужещи в подразделението, което обучава

9.4. Общува с обучаемите, като прилага гъвкаво различни

видове лидерски стилове

9.5. Съдейства за възпитаване у обучаемите на уважение и

ценностно отношение към армията, националните символи,

символите и ритуалите в Министерството на отбраната

9.6. Създава умения за екипност в работата и действията на

обучаемите

10. Управлява тактически

действия на подразделение (до взвод)

10.1. Познава основните положения, регламентирани в уставите, правилниците и методиките за управление на подразделение, спазва изискванията на йерархията и субординацията в Министерството на отбраната

10.2. Обяснява организацията и бойното използване на подразделението от рода войска

10.3. Описва съдържанието и последователността на дейностите на командира на отделението (екипажа, групата,

групата, разчета) при организиране бойните действия на подразделението

10.4. Оценява обстановката - местност, противник - в разнообразни метеорологични, топографски и бойни условия

10.5. Определя етапите на процеса на вземане на решение от командира в бойни условия

10.6. Разчита топографски карти по характеристиките на местността и тактическата обстановка

10.7. Нанася тактическа обстановка на работна карта със съответната ориентировка и използване на прибори - компас,

бусоля и др.

10.8. Взема бързо и адекватно решение за действие на подразделението в зависимост от обстановката

10.9. Отдава ясно и категорично бойни заповеди и разпореждания на членовете на екипажа (поделението, групата, разчета)

10.10. Управлява огъня на подразделението чрез кратко и

точно целеуказване

10.11. Решава уверено и бързо тактически и огневи задачи за

	действията на подразделението
	10.12. Ръководи подразделението в хода на бойните действия,
	като поддържа непрекъснатата връзка с подчинените си и с
	по-висшестоящия командир
11. Съдейства за повишаване на	11.1. Изброява основните характеристики, части и механизми
огневата подготовка на	на въоръжението и техническите системи, които се използват в
обучаваните	подразделението
	11.2. Обяснява основните правила за стрелба и употреба на
	наличното въоръжение
	11.3. Демонстрира увереност при работа с въоръжението и
	техниката
	11.4. Разглобява, почиства, сглобява въоръжението и го поддържа и съхранява в състояние на постоянна готовност
	11.5. Привежда към нормален бой и извършва стрелба с наличното въоръжение в подразделението при спазване на
	правилата и мерките за безопасност
	11.6. Проявява точност и прецизност при боравене с въоръжението и при стрелба в различни условия - деном и
	нощем
	11.7. Самостоятелно (или под ръководството на командир)
	провежда занятия по огнева подготовка в съответствие с методиката
12. Осигурява подходящи	12.1. Демонстрира познаване на основните методи, нормативи,
условия за осъществяване на	упражнения и тренинги от наставлението/устава и методиките
физическата и строевата	по физическа и строева подготовка
подготовка на обучаваните	12.2. Изпълнява физическите упражнения и строевите хватки,
	като проявява издръжливост, бързина, сила, ловкост и гъвкавост
	12.3. Провежда строеви занятия и физически тренировки в
	рамките на единичната (или груповата) подготовка на подразделението
	12.4. Поддържа физическата си форма и кондиция на високо

	ниво
	12.5. Работи за повишаване на физическата натренираност и усъвършенстване на силата, бързината и издръжливостта на обучаемите си
13. Организира и контролира дейностите по техническата подготовка, използването, обслужването и съхранението на бойните и техническите средства и системи	<p>13.1. Познава устройството и действието на техническите, бойните и транспортните средства и системи, които са на въоръжение в обучаваното подразделение</p> <p>13.2. Изброява основните правила за безаварийна експлоатация и надеждно съхранение на техниката</p> <p>13.3. Умее да работи с технически ръководства и документация, касаещи използването на техническите средства и системи в обучаваното подразделение</p> <p>13.4. Изброява икономическите условия и правила за реализиране на доставки - заявяване, снабдяване и отчитане на материални средства в рамките на подразделението</p> <p>13.5. Описва правилата за превоз на хора и за транспортиране на въоръжение, техника и материални средства</p>
14. Упражнява дисциплинарна власт и организира ежедневната дейност на подразделението, което обучава	<p>14.1. Отдава ясни и смислени команди и заповеди на подчинените</p> <p>14.2. Разпределя конкретните задачи между подчинените</p> <p>14.3. Осъществява контрол на изпълнението на поставените задачи</p> <p>14.4. Оценява качеството на извършената работа в съответствие с нормативните изисквания</p> <p>14.5. Осигурява необходимите материали, приспособления, съоръжения и инструменти</p> <p>14.6. Отчита извършената дейност и изразходваните материали</p> <p>14.7. Налага дисциплинарни наказания и поощрения в съответствие с уставните си правомощия</p> <p>14.8. Прави предложения за поощрения и санкции</p> <p>14.9. Поддържа обратна връзка чрез получаване и предаване на информацията по йерархичен ред</p>

14.10. Прави устни и писмени доклади за изпълнение на задачите

5. Изисквания към материалната база

Учебно-материалната база включва учебни кабинети, работилници и зали за провеждане на практическо занятие, полигони и трябва да съответства на изискванията на нормативните актове.

5.1. Учебен кабинет

В учебни кабинети се провежда обучението по теория на професията.

5.1.1. Основно оборудване и обзавеждане - учебни маси, столове, учебна дъска, шкафове, материали за онагледяване на учебния процес, аудио-визуални (мултимедийни) средства за онагледяване и демонстрация, дидактически материали, прибори и апарати.

5.1.2. Учебни помагала - демонстрационни макети, реални образци от въоръжение, техника и оборудване, схеми, табла, чертежи и др.

5.2. Учебна работилница

5.2.1. Основно оборудване - шкафове или хранилища за основни и помощни материали; работни маси за извършване на операциите; стендове за изпитване, монтаж и демонтаж; телфери и други подедни съоръжения.

5.2.2. Помощно оборудване - демонстрационни макети; възли и агрегати от въоръжението и техниката; реални образци на детайли; онагледяващи табла; схеми; протоколи.

5.2.3. Инструменти - гаечни ключове, отвертки, чукове, клещи, крикове и др.

5.3. Специализирана учебна база - полигони

Полигонът е участък от местността, включващ сгради и съоръжения, спомагащи за изпълнението на специфични учебни задачи. Полигоните се лицензират за стрелба със стрелково оръжие и леки противотанкови средства, с въоръжението на бойни машини и артилерийски системи; за кормуване с верижни и колесни машини; за парашутни скокове; за обучение на специалисти по родове войски и за извършване на операции по поддържане на мира.

6. Изисквания към обучаващите

Обучаващият състав са инструктори - военнослужещи и цивилни служители, притежаващи необходимите образование, професионална квалификация и правоспособност съгласно държавните образователни изисквания за специалността.

За инструкторите - военнослужещи, се изисква да са прослужили военна служба не по-малко от 5 години.

За определени учебни дисциплини и занятия могат да бъдат привлечени преподаватели от висшите военни училища, специалисти от видовете въоръжени сили или от други институции.

Проектът на ДОИ за придобиване на квалификация по професията "Сержант (Старшина за Военноморските сили) - инструктор" - четвърта степен на професионална квалификация, е приет от Управителния съвет на НАПОО с протокол № 05 от 3.11.2010 г.